



2026 -02- 16

Rj 2026/673

Regionfullmäktige
Jönköpings län



Det är dags att ta itu med tystnadskulturen

Tystnadskultur på arbetsplatser påverkar både arbetsmiljö, delaktighet och organisationers utveckling. Myndigheten för arbetsmiljökunskap som nu mera är en del av Arbetsmiljöverket har arbetat med tre sammanhållna studier kopplade till ämnet tystnadskultur. En litteraturoversikt, en nationell kartläggning och en europeisk jämförelse. Forskningsprojektet ger en fördjupad bild över hur tystnadskultur på en arbetsplats tar sig uttryck, hur fenomenet uppkommer, aktuella aktörsroller samt faktorer som är bidragande. Projektet är i sin slutfas och det finns väldigt många goda argument för att koppla den nya kunskapen till regionens arbetsmiljöarbete. Men hjälp av den kunskap som framkommit i forskningsarbetet så kan regionen få nya verktyg till hjälp för att förebygga tystnadskultur.

Forskningen visar att tystnadskulturer är mer troliga att ta form om kollektivet behöver hantera resursbrister och erkänna misstag eller ta itu med felaktigheter som begåtts i kollektivet eller när kollektivets framtoning hotas, såsom arbetsplatsens anseende eller organisationens varumärke. Det är mer sannolikt att tystnadskulturer utvecklas i en grupp som förlitar sig på intern sammanhållning och samarbete för att fullgöra sina uppgifter och när hierarkiska eller relationer mellan berörda parter blir styrande. Inom sjukvården finns ett hierarkiskt arv och det är därför sannolikt ingen slump att sjukvården återkommer som organisatoriskt exempel i forskningen när det avser verksamheter där grogrund finns för tystnadskultur.

Region Jönköpings län är en stor arbetsgivare med väldigt många olika arbetsplatser. Det går inte att blunda för att tystnadskultur är ett stort problem i organisationen. Under de senaste åren är det många medarbetare i regionens verksamheter som har vittnat om tystnadskultur som skapar både ohälsa och patientsäkerhetsrisker.

Region Jönköpings län behöver starta upp ett riktat arbete för att förebygga och motverka tystnadskultur. Eftersom forskningsprojektet från Myndigheten för arbetsmiljökunskap närmar sig sitt slut så är det ett gyllene tillfälle att påbörja förbättringsarbete kopplat till forskningens resultat.

Med anledning av alla vittnesmål om tystnadskultur i regionen så är det rimligt att Regionfullmäktige ger Regionstyrelsen i uppdrag att, inom ramen för sitt systematiska arbetsmiljöarbete, starta ett förbättringsarbete med syfte att förebygga och motverka tystnadskultur i organisationen.

Med anledning av ovanstående föreslås:

att Regionfullmäktige ger Regionstyrelsen i uppdrag att starta ett förbättringsarbete kopplat till det systematiska arbetsmiljöarbetet med syfte att förebygga och motverka tystnadskultur

att förbättringsarbetet utgår ifrån den nya forskning som finns att tillstå från Arbetsmiljöverket

att återkoppling till Regionfullmäktige sker senast ett år efter beslut

Mikael Ekvall
Vänsterpartiets Regiongrupp